

Általános indokolás

Ezen indokolás *a jogalkotásról* szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, illetve *a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről* szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvényjavaslat az Európai Unió jogának való megfelelés érdekében polgári anyagi jogi és polgári eljárásjogi szabályozást érintő irányelvek átültetését biztosítja.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt (a továbbiakban: Pp.), a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényt (a továbbiakban: Bszi.) és a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvényt (a továbbiakban: Nmjt.) érintő módosítások elsősorban a közéletben részt vevő személyeknek a nyilvánvalóan megalapozatlan keresetekkel vagy visszaélészerű bírósági eljárásokkal („közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel”) szembeni védelméről szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1069 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: SLAPP irányelv) átültetését szolgálják. A közéleti részvételt akadályozó visszaélészerű bírósági eljárás a hivatkozott irányelv megfogalmazása szerint olyan bírósági eljárás, amely nem valamely jog tényleges érvényesítésére vagy gyakorlására irányul, hanem fő célja a közéleti részvétel megakadályozása vagy korlátozása, gyakran a felek közötti erőviszonyok kiegyensúlyozatlanságának kihasználásával. Az ilyen jellegű perek megalapozatlan keresetek érvényesítésére irányulnak. Az irányelv tartalmának magyar szabályozási környezetbe történő átültetése az ilyen jellegű pereskedéssel szembeni hatékony eszközök igénybevételének lehetőségét teremti meg.

A magánjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XCII. törvény módosítása *a hibás termékekért való felelősségről és a 85/374/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről* szóló 2024. október 23-i, (EU) 2024/2853 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: PLD irányelv) átültetésének pontosítására irányul az Irányelvvel kapcsolatban az Európai Unió Tanácsa által kiadott helyesbítésre is figyelemmel.

A Pp. szabályozásának további pontosításai az Alkotmánybíróság 1054/2026. (II. 20.), valamint a 719/2026. (VI. 25.) AB határozataiban megállapított jogalkotási mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megszüntetését valósítják meg.

A törvény hatályon kívül helyezi a bírósági tárgyalások online nyilvánosságát biztosító jogszabályi rendelkezéseket is. A tárgyalási online nyilvánosság megteremtésének eredeti jogalkotói célja a társadalmi kontroll kiteljesítése, valamint a jogi oktatás és tudományos kutatás támogatása volt. E célok önmagukban azonban nem igazolják egy olyan szabályozási rendszer fenntartását, amely az eljárások időszerűségére, a bizonyítás zavartalanságára, a személyes adatok védelmére és a bíróságok működésére aránytalan kockázatot telepít.

A részvényeiket multilaterális kereskedési rendszerben történő kereskedésre bevezetni kívánó társaságok szavazatsöbbségi részvénystruktúráiról szóló, 2024. október 23-i (EU) 2024/2810 európai parlamenti és a tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2024/2810 irányelv) célja, hogy a nyilvános tőkepiacok vonzóbbá váljanak az európai uniós vállalkozások számára, és megkönnyítsék a kis- és középvállalkozások (kkv-k) tőkéhez jutását.

Az irányelvi szabályozás lényege, hogy a tagállamoknak lehetővé kell tenniük a nyilvános tőkepiacok felé törekvő részvénytársaságoknak, hogy szavazatelsőbbbségi részvénytársaságok struktúráját alakíthassanak ki. A 2024/2810 irányelvben foglalt magánjogi kérdések a magyar jog tekintetében újdonságot nem hordoznak, mert már a jelenleg hatályos társasági jogi szabályok is lehetővé teszik bármely formában (nyilvánosan vagy zártkörűen) működő részvénytársaságnak, hogy szavazatelsőbbbségi részvénytársaság struktúráját bocsásson ki, továbbá az irányelvben meghatározott garanciális (döntéshozatali és érintetti részvényesek jogait védő) rendelkezések is a társasági jog részét képezik.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A SLAPP irányelv 20. cikke adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő a tagállamok számára a hatálya alá tartozó bírósági eljárásokkal kapcsolatban. Figyelemmel az OBH elnökének statisztikai adatgyűjtéssel kapcsolatos feladatkörére [Bsz. 76. § (4) bekezdés], indokolt a közéleti részvételt akadályozó, visszaélészerű bírósági eljárásokkal kapcsolatos statisztikai adatgyűjtési és adatszolgáltatási kötelezettséget is az OBH elnökének feladatkörébe utalni.

A 2. §-hoz

A SLAPP irányelv átültetését a Pp. mellett a Bsz. is szolgálja. A Bsz. ennek megfelelően jogharmonizációs záradékkal kerül kiegészítésre, amely utal a SLAPP irányelv átültetésére.

A 3. §-hoz

A 2024/2810 irányelv átültetése magánjogi kérdésekben a már hatályos társasági jogi szabályozás módosítását nem igényli, ezért a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény jogharmonizációs klauzulájának kiegészítése az egyetlen magánjogi normatív rendelkezés. Ugyanakkor indokolt bemutatni, hogy az irányelvnek való megfelelés miként biztosított a hatályos társasági jogi magyar szabályozásban.

A 2024/2810 irányelv szabályozási célja az, hogy minden tagállamban lehetővé tegye, hogy az elsődlegesen a kis- és középvállalkozások számára fenntartott, és szabályozási szempontból a kkv. sajátosságaihoz igazodó kereskedési rendszerekbe az érintett kkv.-k úgy tudjanak belépni, hogy a többségi részvényesek megtarthassák a vállalkozásbeli tulajdonosi döntéshozatali jogkörüket. A 2024/2810 irányelv a zártkörűen működő részvénytársaságra terjed ki.

A 2024/2810 irányelv (7) preambulumbekkezdése részletezi, hogy „[a] szavazatelsőbbbségi részvénytársaságokra vonatkozó nemzeti rendelkezések között tagállamonként jelentősen eltérések tapasztalhatók. Egyes tagállamok engedélyezik, mások pedig tiltják a szavazatelsőbbbségi részvénytársaságokat. Az ilyen tilalom egyes tagállamokban az állami társaságokra korlátozódik, míg más tagállamokban minden társaságra vonatkozik. A nemzeti rendszerek közötti különbségek akadályokat képeznek a belső piacon a tőke szabad mozgása előtt, és egyenlőtlen versenyfeltételeket teremtenek a különböző tagállamokban működő társaságok számára. A szavazatelsőbbbségi részvénytársaságokat tiltó tagállamokban működő társaságoknak - ha a részvényeik nyilvános tőkepiaci kereskedésbe történő bevezetésének megvalósítása céljából szavazatelsőbbbségi részvénytársaságként kívánnak elfogadni - másik tagállamba vagy akár az Unión kívülre kell települniük, és így magasabb költségekkel kell számolniuk. (...)”.

A tagállami szabályozások szórtsága miatt a 2024/2810 irányelv arra szolgál, hogy meghatározza azt a minimális keretet, amelyet a tagállamoknak biztosítaniuk kell. Emiatt rendelkezik a 3. cikk (1) bekezdésének első mondata úgy, hogy „[a] tagállamok biztosítják, hogy azok a társaságok, amelyek részvényeit még nem vezették be szabályozott piacra vagy MTF-be, jogosultak legyenek a részvényeiknek MTF-be történő bevezetése céljából szavazatelsőbbbségi részvénytársaságként elfogadni.” Vagyis azoknak a tagállamoknak, amelyek korlátozzák vagy tiltják a szavazatelsőbbbségi részvények jogintézményét, lehetővé kell tenniük legalább az irányelvben meghatározott célból szavazatelsőbbbségi részvénytársaság kialakítását.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) azonban mind a zártkörűen működő részvénytársaságok, mind a nyilvánosan működő részvénytársaságok számára biztosítja szavazatelsőbbbségi részvény kibocsátását [Ptk. 3:228. § (1) bekezdés b) pont, 3:230. § (2) bekezdés c) pont, 3:232. §, 3:250. § (2) bekezdés b) pont]. Erre figyelemmel a magyar jogban nem kellett átültetni a szavazatelsőbbbségi részvénystruktúra bevezethetőségére vonatkozó célt, hiszen a magyar jogban nem célhoz rendelt az ilyen részvénykibocsátás, vagyis zavart keltene, visszalépést jelentene, ha célt fogalmazna meg, vagy arra utalna a szabályozás.

A szavazatelsőbbbségi részvénystruktúrához magánjogi vonatkozásban két fontos irányelvi elvárás kapcsolódik: Egyrészt, hogy az ilyen részvénystruktúrát a részvényesek minősített többségű szavazatával vezessék be és az érintett részvényesek ahhoz külön is hozzájáruljanak. Ez a Ptk. 3:276. § és 3:271. § rendelkezései alapján már jelenleg is biztosított.

A másik elvárás, hogy az irányelvben felajánlott opciós lehetőségek közül legalább az egyiket választva a közgyűlési döntéshozatalba épüljön be korlátozás. Az első, tagállam által választható lehetőség, hogy a szabályozás maximalizálja a szavazati jogot, a másik lehetőség pedig, hogy a minősített többséghez kötött döntéshozatalnál olyan korlátozások kell előírni, amely a minősített többség elérését nem csupán a szavazattöbbségben határozza meg.

Fontos jelezni, hogy a 2024/2810 irányelv (5) preambulumbekkezdése egyértelműen rögzíti, hogy a vétőjogot biztosító részvényekre az irányelv hatálya nem terjed ki.

A Ptk. 3:232. § (1) bekezdése már jelenleg is tízszeres mértékben maximalizálja a szavazatelsőbbbségi részvényhez kapcsolódó szavazati jogot, így az irányelv első választható lehetőségének biztosításával a magyar jog már eleget tesz az előírásoknak, vagyis a második opcionális lehetőséget külön már nem kellett előírni. (Jelezhető ugyanakkor, hogy a Ptk. 3:277. §-a egyébként is alkalmazásra kerül a közgyűlési döntéshozatalban.)

A 2024/2810 irányelvnek a biztosítékokra vonatkozó további előírásai opcionálisak, és azok átültetésére nincs szükség.

A 2024/2810 irányelv 5. cikkében foglalt átláthatósági szabályok, továbbá egyes részletszabályok, illetve fogalom-meghatározás a tőkepiaci szabályozásban, a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény módosításával kerülnek átültetésre.

A 4. §-hoz

A módosítás az Alkotmánybíróság 1054/2026. (II.20.) AB határozatának 3. pontjában megállapított, mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség orvoslását szolgálja. Az új esetkör nevesítésének célja annak egyértelművé tétele, hogy ha az Alkotmánybíróság megsemmisít egy jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést, de annak meghatározott egyedi ügyben történő alkalmazását csak egy későbbi alkotmányjogi panasz eljárásban tiltja meg, az alkotmányjogi panasz orvoslásának eljárási eszközét ebben az esetben is a Kúriának kell megállapítania.

Az 5. §-hoz

A Pp. 445/A. §-sal történő kiegészítése az Alkotmánybíróság 719/2026. (VI. 25.) AB határozatában megállapított, jogalkotási mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megszüntetését valósítja meg. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alaptörvény-ellenesség azért áll fenn, mert

a jogalkotó nem szabályozta a cselekvőképesség korlátozását eredményező bírói döntés teljes indokolásának ítéletbe foglalására vonatkozó kötelezettséget arra az esetre, ha az ítélet kihirdetésekor egyik fél sincs jelen. Az Alkotmánybíróság arra az esetkörre utal, amikor a bírósági ítéletre vonatkozó eljárásjogi szabályok szerint a bíróságnak – a felek meg nem jelenésére tekintettel – rövidített indokolást tartalmazó ítéletet kell hoznia. Az Alkotmánybíróság határozatában hangsúlyozza, hogy az, akinek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége hiányzik vagy csökkent, alkotmányjogi értelemben – függetlenül a szakjogi vagy orvosi értelmezéstől – fogyatékkal élőknek minősül, és fokozott támogatást igényel. Garanciális jelentősége van a gondnokság alá helyezésre vagy a gondnokság felülvizsgálatára irányuló eljárásban ugyanis annak, hogy az eljárásjog különös intézkedéssel oltalmazza a sérülékeny helyzetű alperest mások (például alperesi ügygondnok) olyan mulasztásával szemben, amelynek hátrányos (alap)jogi következményei kizárólag a különleges gondoskodásra és védelemre szoruló alperest terhelik. Az Alkotmánybíróság alkotmányossági aggályt kizárólag a hivatkozott esetkörrel kapcsolatban fogalmaz meg, amikor a felek egyike sem jelenik meg a bírósági határozat kihirdetésén. A jogalkotó álláspontja szerint azonban az Alkotmánybíróság határozatának indokolásában foglaltaknak a jogszabály akkor felel meg maradéktalanul, ha minden olyan esetben előírja a bírói döntés teljes indokolásának írásba foglalását, amikor az ítélet bármilyen, a cselekvőképesség korlátozását eredményező rendelkezést tartalmaz. A módosító rendelkezés ezért ennek megfelelő szabályozást tartalmaz.

A 6. §-hoz

A SLAPP irányelv átültetése során a Pp-ben szükséges meghatározni a közéleti részvételt akadályozó, visszaélésszerű bírósági eljárások megakadályozása érdekében alkalmazandó eljárási biztosítékokra vonatkozó szabályokat, figyelemmel arra, hogy az irányelv hatálya a – polgári eljárások tárgyát képező – polgári vagy kereskedelmi jellegű ügyekre terjed ki. Kiemelendő e körben, hogy az irányelv SLAPP-ellenes eszközeinek alkalmazását kizárólag határokon átnyúló vonatkozású ügyek esetében kell biztosítani.

Mindezekre tekintettel a törvény a Pp. új fejezetében határozza meg a SLAPP-ellenes eljárási biztosítékok alkalmazásának tárgyi hatályát, valamint a SLAPP irányelvnek megfelelően határozza meg azokat a speciális fogalmakat, amelyek az ilyen jellegű ügyek beazonosítását lehetővé teszik. A törvény továbbá a „korai elutasítás” – magyar jogi környezetben eddig ismeretlen – jogintézménye vonatkozásában meghatározza a szükséges eljárásjogi szabályokat, valamint speciális szabályt tartalmaz a perköltség-biztosíték igénybevételének lehetősége tekintetében is. Az új szabályok mellett a Pp. számos már hatályos rendelkezése is szolgálja az irányelv átültetését.

A SLAPP irányelv alapján a SLAPP jelenség elleni fellépés egyik fő eszköze, hogy az eljáró bíróság a nyilvánvalóan alaptalan kereseti kérelmeket előzetes vizsgálat alapján az eljárás korai szakaszában elutasíthassa. Erre tekintettel a törvény rögzíti, hogy az alperes kérelmezheti a kereset bíróság általi „korai” elutasítását, ha a kereset közéleti részvételt akadályozó, visszaélésszerű voltát valószínűsíti.

A korai elutasításra az irányelv szerint az eljárás lehető legkorábbi szakaszában kell, hogy sor kerüljön. Ez azonban nem csak az eljárás kezdetén, hanem adott esetben később is bekövetkezhet, attól függően, hogy mikor jutnak a bíróság tudomására a releváns információk. Ennek megfelelően korai elutasításra vonatkozó kérelem előterjesztésére az alperesnek főszabály szerint legkésőbb az írásbeli ellenkérelmében van lehetősége. Ugyanakkor a törvény alapján, ha az alperes a kereset korai elutasítását megalapozó körülményről önhibáján kívül az írásbeli ellenkérelem előterjesztését követően szerez tudomást, az eljárás későbbi szakaszában is benyújthatja a kérelmét. Erre legfeljebb az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig van lehetősége.

Ha az alperes kérelmezi a kereset korai elutasítását, akkor a keresetet előterjesztő felperesnek kell bizonyítania, hogy a keresete nem tekinthető nyilvánvalóan megalapozatlannak. A bíróság a kérelem beérkezését követő rövid határidőn belül nyilatkoztatja a felperest a kérelem vonatkozásában és felhívja, hogy terjessze elő a kereset érdemi tárgyalásra való alkalmasságát alátámasztó bizonyítékait, bizonyítási indítványait. A szabályozás értelemszerűen viszontkeresetek előterjesztése esetén is irányadó. A bíróságnak a bizonyítás szükségességéről, valamint a bizonyítás sikertelenségének következményéről a felperest ezzel egyidejűleg tájékoztatnia kell, tekintettel arra, hogy a korai elutasításnak komoly következménye van, az erről szóló jogerős érdemi határozat alapján az érvényesített joggal összefüggésben ugyanis beáll az anyagi jogerőhatás.

Tekintettel arra, hogy a korai elutasítással összefüggésben lényeges követelmény, hogy arra az eljárás lehető legkorábbi szakaszában kerüljön sor, a törvény alapján a bíróság a kérelemről soron kívül köteles határozni, de legkésőbb a kérelemmel kapcsolatos felperesi nyilatkozat bírósághoz történő érkezését követő harminc napon belül érdemben határoznia kell a kereset korai elutasítása tárgyában. A bíróság a felek tárgyaláson kívüli meghallgatását, vagy – ha az eljáró bíró szükségesnek tartja egyéb bizonyítás lefolytatását – tárgyalás tartását követően is határozhat úgy, hogy a rendelkezésre álló adatok és körülmények alapján a felperes keresetét elutasító ítéletet hoz, vagyis érdemben dönt a kereseti kérelem tárgyában. Az ilyen korai elutasításról határozó ítélet ellen természetesen a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontja alapján fellebbezésnek van helye. Ha azonban a bíróság úgy látja, hogy a korai elutasítás iránti kérelem megalapozatlan, akkor a keresetet nem érdemben bírálja el, hanem pervezető jellegű végzésével megtagadja a korai elutasítás iránti kérelem teljesítését, teret engedve az eljárás általános szabályok szerinti lefolytatásának és majd a tárgyalás berekesztését követően hoz érdemi ítéletet. A kérelmet megtagadó határozattal szemben tehát fellebbezésnek nincs helye, mert az az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezhetné, alapot nyújthatna visszaélésre.

A SLAPP irányelv 15. cikke előírja továbbá, hogy a közéleti részvételt akadályozó, visszaélészerű bírósági eljárásban eljáró bíróság az eljárást indító féllel szemben hatékony, arányos és visszatartó jellegű szankciókat, vagy egyéb, azonos hatékonyságú, megfelelő intézkedéseket alkalmazhasson. Az irányelv a szabályozás részleteinek kidolgozását a nemzeti jogalkotóra bízva, a nemzeti jogi szabályozással összhangban. Erre figyelemmel fontos hangsúlyozni, hogy a Pp. egyébként is alapvető szinten rögzíti a jóhiszeműség elvét. A Pp. a jóhiszeműség elvét megsértő magatartást tanúsító féllel vagy más perbeli személlyel szemben alkalmazható pénzbírság kiszabásáról is rendelkezik. Erre tekintettel a bíróságnak a korai elutasításról rendelkező határozatában arányos és visszatartó jellegű szankcióként pénzbírság kiszabása iránt is intézkednie kell, mivel a Pp. 5. § (2) bekezdésében foglaltakkal összhangban korai elutasítás esetén a jóhiszeműséget sértő magatartás a bíróság értékelése szerint egyértelműen megvalósul. E kötelezettséget ugyanakkor indokolt speciális szabályként is rögzíteni, mint a korai elutasítás mellett alkalmazandó további kötelező, de eltérő jellegű szankciót. Ha pedig az alperes nem terjeszt elő korai elutasítás iránti kérelmet, de a bíróság a rendelkezésre álló információk alapján mégis megállapítja, hogy a felperes visszaélészerűen járt el, a Pp. 5. § (2) bekezdésében foglalt, a pénzbírság kiszabására vonatkozó általános szabály ez esetben is megfelelően alkalmazandó.

A tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a bíróság az eljárás becsült költségeinek fedezésére a felperest biztosíték nyújtására kötelezhesse. Tekintettel arra, hogy a Pp. 595. §-a már egyébként is rögzít perköltség-biztosítékra vonatkozó szabályokat, ezeknek a speciális szabályozáshoz igazodó alkalmazása kerül előírásra a közéleti részvételt akadályozó, visszaélészerű bírósági eljárásokkal kapcsolatban is [Pp. 595. § (3)–(8) bekezdés, 596. §].

Indokolt arra is utalni, hogy a hatályos Pp. perköltség megfizetésére vonatkozó 83. § (1) és (4) bekezdése, valamint 85. § (1) bekezdése jelenleg is biztosítja, hogy a kereseti követelés összegének későbbi – akár pertaktikai okokból történő – leszállítása, vagy az eljárás elállás miatti megszüntetése esetén a felperes térítse meg az alperes perköltségeit, így ilyen esetekre a Pp. vonatkozó szabályai alkalmazhatóak. Alkalmazandó továbbá a Pp. 86. § (2) bekezdése is, amely szerint az a fél, aki egyes perbeli cselekményeket sikertelenül végez, egyes perbeli cselekményekkel indokolatlanul késedelmeskedik, valamely hatánapot vagy határidőt mulaszt vagy más módon, akár a perben akár azt megelőzően az ellenfélnek feleslegesen, a perköltség körébe tartozó költséget okoz, ezek megtérítésére a per eredményére tekintet nélkül köteles. A személyes költségmentesség és személyes költségfeljegyzési jog igénybevételének lehetőségét pedig a Pp. 597. §-a biztosítja.

Indokolt továbbá az Országos Bírósági Hivatal, mint központi bírósági igazgatási szerv kijelölése az irányelv 19. cikkében említett, az irányelv hatálya alá tartozó eljárási biztosítékokra és korrekciós intézkedésekre, valamint a nemzeti jogban rendelkezésre álló egyéb eszközökre vonatkozó információkkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség teljesítésének ellátására.

A 7. §-hoz

A SLAPP irányelv átültetését a Pp. is szolgálja, amelyre tekintettel a Pp. jogharmonizációs záradéka kiegészítésre kerül a SLAPP irányelvvel.

A 8. §-hoz

A bírósági tárgyalások online nyilvánosságára vonatkozó szabályozás kivezetése miatt szükséges Pp.-t érintő hatályon kívül helyező rendelkezések.

A 9. §-hoz

A SLAPP irányelv 17. cikk (1) bekezdése alapján a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy amennyiben egy, az Unión kívül lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező felperes a közéleti részvételt akadályozó, visszaélésszerű bírósági eljárást indít valamely harmadik ország bírósága előtt egy, valamely tagállamban lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személlyel szemben, az említett személy a lakóhelye vagy székhelye szerinti bíróság előtt kérhesse a harmadik ország bírósága előtti eljárással összefüggésben felmerült kárai és költségei megtérítését.

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke alapján a harmadik államban lakóhellyel rendelkező alperes elleni eljárásokra – néhány, az irányelv átültetése szempontjából nem releváns esetkör kivételével – a nemzeti jogok állapíthatják meg a joghatósági szabályokat. Ennek megfelelően az Nmjt. 92. §-a, 94. § (1) bekezdése és 97. §-a állapít meg vagyoni jogi ügyekre olyan joghatósági szabályokat, amelyek az irányelv hatálya alá tartozó ügyekben is relevánsak lehetnek. Ezen joghatósági szabályokat egészíti ki a törvényjavaslat az irányelv 17. cikk (1) bekezdésének megfelelő joghatósági okkal.

A SLAPP irányelv 17. cikk (2) bekezdése mindazonáltal lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a 17. cikk (1) bekezdés szerinti joghatóság gyakorlását korlátozzák, amíg az eljárás még folyamatban van a harmadik államban. Az irányelv (44) preambulumbekkezdése alapján ennek eszköze lehet például az eljárás felfüggesztése arra az időre, amíg a harmadik államban tart még az eljárás. A törvényjavaslat ennek megfelelően előírja a magyar bíróság előtt indított kártérítési per felfüggesztését mindaddig, amíg a harmadik államban indult eljárást jogerősen be nem fejezik.

A 10. §-hoz

A SLAPP irányelv 16. cikke alapján a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a „valamely tagállamban lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy ellen indított, a közéletben való részvételt akadályozó bírósági eljárásban hozott harmadik országbeli ítéletek elismerését és végrehajtását megtagadják, ha az említett eljárás nyilvánvalóan megalapozatlannak vagy visszaélésszerűnek minősül azon tagállam joga szerint, amelyben az ilyen elismerést vagy végrehajtást kérik”. Az irányelv (43) preambulumbekkezdése alapján a „tagállamokra tartozik eldönteni, hogy valamely harmadik országbeli ítélet elismerését és végrehajtását a közrenddel (ordre public) nyilvánvalóan ellentétes volta miatt vagy egy külön megtagadási okból tagadják-e meg”. Ez utóbbi választási lehetőségre tekintettel a törvényjavaslat külön megtagadási okot vezet be, amely az Nmjtvt. által megállapított megtagadási okok mellett érvényesül az irányelv hatálya alá tartozó jogviszonyokban.

Ugyanakkor az irányelv 18. cikke alapján az „irányelv nem érinti a valamely harmadik állam és az Unió vagy egy tagállam közötti, 2024. május 6. előtt kötött kétoldalú és többoldalú egyezmények és megállapodások alkalmazását”, összhangban az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 351. cikkével. Mivel a 18. cikkben hivatkozott nemzetközi szerződések a külföldi határozatok elismerésének és végrehajtásának megtagadási okait rendszerint taxatíve határozzák meg, az irányelv 16. cikke szerinti kiegészítő megtagadási ok alkalmazása olyan harmadik állambeli határozatokkal szemben, amelyek elismerésére és végrehajtására ilyen nemzetközi szerződést kell alkalmazni, az érintett nemzetközi szerződéssel ellentétes lenne. Erre tekintettel a törvényjavaslat az irányelv 16. cikke szerinti megtagadási ok alkalmazásának kivételeként határozza meg azon eseteket, amikor az ilyen alkalmazás az irányelv 18. cikkében említett nemzetközi szerződést sértené.

A 11. §-hoz

A SLAPP irányelv átültetését az Nmjtvt. is szolgálja, ezért az Nmjtvt. jogharmonizációs záradéka kiegészítésre kerül az (EU) 2024/1069 irányelvvel.

A 12. §-hoz

A bírósági tárgyalások online nyilvánosságára vonatkozó szabályozás kivezetése miatt szükséges hatályon kívül helyező rendelkezések.

A 13. §-hoz

A bírósági tárgyalások online nyilvánosságára vonatkozó szabályozás kivezetése miatt szükséges hatályon kívül helyező rendelkezés.

A 14. §-hoz

A módosítás kodifikációs pontosítást tartalmaz, valamint a PLD irányelv alkalmazásához kapcsoló átmeneti rendelkezést módosítja az Európai Unió Tanácsa által kiadott helyesbítésre figyelemmel.

A 15. §-hoz

A bírósági tárgyalások online nyilvánosságára vonatkozó szabályozás kivezetése miatt szükséges a tárgyi rendelet hatályon kívül helyezése.

A 16. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezések.

A 17. §-hoz

Sarkalatosságra vonatkozó rendelkezések.

A 18. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.